

Goede voornemens stranden vaak. Hoe lukt het wél om te veranderen?

Minder vliegen, minder vlees eten, minder drinken. Veel mensen willen echt wel beter gaan leven. Toch lukt het vaak niet. *Verandering* van Stefan Klein laat zien hoe dat komt.

tekst **Tanny Dobbelaar**

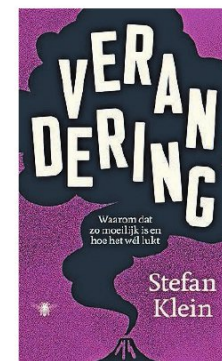
FOTO'S GETTY

Zijn verlangen naar witte bossen en knisperende sneeuw was groot. Bovendien had hij na een jaar hard werken wel een beloning verdiend. Dus ging hij een weekje offpiste skiën in het dal achter de Zwitserse Ofenpass, op 1700 meter hoogte, waar het gemiddeld zo'n 250 dagen per jaar goed vriest.

Na een lange autorit arriveerde hij in de nacht. Hij hoorde al smeltend ijs gutsen van het dak, maar de echte schok kwam pas de volgende dag. De zon scheen, geen wolkje aan de lucht, en de bergen waren groen! Het was februari. De laatste sneeuw was er voor de kerst gevallen. Hij kon zijn ogen niet geloven.

Op die groene weide, zo schrijft Klein in zijn nieuwste boek *Verandering*, drong het tot zijn vezels door: het klimaatonheil zal ook zijn leven treffen. Toen de chagrijn in mij dit las, dacht ze: waar hebben we het dan over? Meneer heeft een skireisje nodig om te begrijpen hoe serieus klimaatverandering is? Ja, inderdaad.

Klein: 'Ik weet niet waarvan ik meer schrok: de voor februari uitzonderlijke

Stefan Klein

Verandering

Waarom dat zo moeilijk is en hoe het wel lukt

Vert. Alexander van Kesteren
Bezige Bij;
272 blz. €24,99

warmte in het hooggebergte of mijn eigen schrik'. Hij had al veel geschreven over de harde feiten. Temperatuurstijgingen, droogten, stormen en overstromingen gaan miljarden levens in gevaar brengen. Dat hij óók tot die miljarden behoort, begreep hij pas goed op die grasgroene vlakke. Alleen de eigen ervaring kan kale feiten transformeren tot inzicht, concludeert Klein.

HARDNEKKIG

Alle goede voornemens in het nieuwe jaar wijzen erop: veel mensen willen echt wel beter gaan leven. Waarom? Omdat ze anders schade toebrengen aan zichzelf, hun naasten, de toekomst van mens en dier. Variërend van vliegen tot vleeseten

en van eindeloos gamen tot alweer een glas te veel drinken: je wéét dat het niet goed is, en je doet het toch.

Waarom handelen mensen zo hardnekkig tegen hun eigen belang in? Die vraag staat centraal in *Verandering*, het nieuwste boek van de Duitse wetenschapsjournalist Stefan Klein. Hij is natuurkundige en filosoof en publiceerde eerder onder andere *De geluksformule* (2003) en *Dromen* (2016). >>